

la aŭtoritato necesan por fari ion : *absoluta reĝo ~as fari ĉion, kion li volas ; oni ne ~as malliberigi homojn, pro tio ke ili aŭskultis muzikon B ; tie, kie mi aŭstas, neniu ~as teni nepunate la glavon nudigitan Z ; ĝi prezentas simple mian personan opinion, kiun ĉiu el vi ~as aprobi aŭ ne aprobi Z. Kp RAJTI.* 3 Havi la permeson, la eblecon fari ion : *la personoj, kiuj ne komprenas la uzadon de l' arlikoto, ~as en la unua tempo ne uzi ĝin Z ; vi ~as trovi tiujn ĉi ideojn plenumebajn aŭ neplenumebajn Z ; vi ~as diri « obei ol la patro » aŭ « la patron » Z ; ĉiu, kiu sin vidis ~is pensi, ke li vidas la patrino Z ; en malbona vetero oni ~as facile matvarmumi Z ; tre ~as esti, ke Z ; li ~as alveni (estas okazeble, ke li alvenos) en ĉiu horo Z. Kp EBLE.* ~o. 1 Kapablo fari ion : *ne lasu al iu la ~on malutili.* 2 Aŭtoritato, supera estro : *havi ~on super iu B. ~a. ~anta, potenco. Ĉio~a Z, ĉion~a.* Kies ~o kapablas ĉion ajn.

Pozl (tr). 1 Preni k konservi specialan tenigon, por esti desegnata, pentrata, fotografata : *ili ~as la nimojn.* 2 Afekti gravan mienon ; ŝajnigi sin eminentulo : *~i spritulon, scienculon.* 3 (Ev.) Teni sin iamaniere. ~o. 1 Tenigo aŭ mieno de ~anto : *leatra ~o.* 2 (Ev.) Sintenado : *stari en rekta ~o Z. ~isto.* Homo, kiu profesie ~as antaŭ artistoj (Kp MODELO).

Pozicelo. 1 Loko, sur kiu io sidas : *tiu domo estas en agrabla ~o ; batal~o (de armco).* 2 Maniero, laŭ kiu persono aŭ objekto sidas : *la avino lroviĝis en sidanta ~o en la veturilo Z ; genua ~o ; en ~o senmova Z ; la ~o de la piedoj dum la dancado ; (Fon) bu~o (interrilata ~o de la buŝorganoj, ĉe iu momento de la parolado).* 3 Situacio : *ies ~o en la vivo ; li proponis re~igi min en la universitato.*

Pozitiva. 1 Bazita nur sur realaĵoj, faktoj : *~a filozofio, scienco.* 2 Reala, praktike efektiva : *~aj rezultatoj.* 3 Bonanta, asertanta ion certan : *ligi la homojn povas nur sameco ~a, sed ne negativa Z ; senreligieco donas al la homojn ~an apogon Z ; feliĉe ni povas respondi tiun demandon tute ~e Z.* 4 (G) Asertanta simple la kvaliton, sen la kompara : *~a adjektivo (Kp KOMPARATIVO,*

SUPERLATIVO). 5 Δ Supera al nulo k montrata per la signo + : *~a kvanto.* 6 ∇ Karakterizas bildon, kies nigraĵoj k blankaĵoj respektive respondas al tiuj de la reprodukita bildo. 7 \angle Karakterizas tiun el la du elektro, kiu respondas al la karbo ĉe pila. Kp NEGATIVA. ~ismo §. 1 Doktrino, kiu forpuŝas metafizikon k allasas nur eksperimentajn faktojn. 2 Doktrino de Auguste Comte. ~isto. ~ismo.

* **Pra.** 1° Prefikso montranta : 1 Grandan primitivecon, longan antaŭtempecon : *~arbaro (ekzistanta de nememorebla tempo) ; ~hejmo (hejmo de antaŭuloj) ; ~historio ; ~homaro ; ~tempo ; ~tupo.* 2 Pli malproksiman gradon de parenceco ĉu antaŭa ĉu posta : *la ~nepo estas la filo de la nepo ; la ~avo estas la patro de la avo ; (f) la ~patroj (plej malproksimaj antaŭuloj).* II° Samsignifa vortero. ~a. Primitiva, antaŭhistoria. ~ulo. ~avo.

pragmatismo §. Doktrino, kiu akceptas kiel kriterion de l' vereco nur la praktikan valoron.

prajmo §. Ujeto, enhavanta eksplodeman substancon k per kiu oni eksplodigas la pulvon de kartoĉo. ~l (tr). Meti ~on.

* **Praktiko.** Apliko de la reguloj aŭ principoj de arto aŭ scienco, kontraste al teorio : *mi finis la universitaton k komencis mian medicinan ~on Z ; koni la ~on de la navigado ; plej efika prediko estas ~o ; la ~o konvinkis min, ke la lingvo bezonas ian nekapteblan « ion » Z. Kp VIVO, UZBLECO.* ~a. 1 Rilata al aplikado de principoj aŭ reguloj : *~a malfacilaĵo B ; fari longajn k vastajn ~ajn provojn kun sia projekto Z ; ~a konkludo ; ~a uzebleco Z ; regularo fondita sur la ~a sperlo, kiun dulara laborado donis al mi Z. Kp FAKTA, EFEKTIVA, KONKRETA, MATERIALA.* 2 Konforma al sia destino aŭ celo ; facile k oportune uzebla : *~a instrumento ; senbrua sed ~a k efika laboro ; se kelkaj flankoj de la regularo poste montriĝos ne~aj Z. Kp OPORTUNA, TAŬGA, KONVENA, LAŬCELA.* 3 Celanta nur materialajn utilojn ; scianta apliki la teorion k efektive plenumi la aferojn : *revuloj, ne~aj homoj ; ta homoj miras, kiamaniere en nia ~a tempo povas aperi tiaj malsaĝaj fantaziutoj Z. ~l (tr). 1*